

<p>disputants-חולקים</p> <p>◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- central point for summary and review</p> <p>< מובאה של פסיקה קודמת- insertion of an earlier segment</p> <p>O מעשה-story</p>	<p>מימרא-statement</p> <p>⚡ קושיא-challenge</p> <p>^ שאלה-question</p> <p>! תירוץ-answer</p> <p>ראיה-proof</p>
<p>מקרא-key:</p>	

יומא-בא לו כהן גדול	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מימרא	רחבא אמר רב יהודה:											
המקרה בגדי כהונה - לוקה, שנאמר (שמות כה) לא יקרע.	מתקיף לה רב אחא בר יעקב:											
ודילמא הכי קאמר רחמנא: נעביד ליה שפה כי היכי דלא ניקרע	מי כתיב שלא יקרע?											
מי כתיב שלא יקרע?	רבי אלעזר:											
המזיח חושן מעל האפוד, והמסיר בדי ארון - לוקה, שנאמר (שמות כה) לא יזח (שמות כה) ולא יסרו.	מתקיף לה רב אחא בר יעקב:											
ודילמא כי קאמר רחמנא - חדקינהו ועבדינהו שפיר כדי שלא יזח ולא יסורו	מי כתיב שלא יזח ושלא יסרו?											
מי כתיב שלא יזח ושלא יסרו?	רבי יוסי ברבי חנינא רמי:											
כתיב (שמות כה) בטבעת הארן יהיו הבדים לא יסרו ממנו וכתיב (שמות כז) והובא את בדיו בטבעת. הא כיצד? מתפרקין ואין נשמטין.	תניא נמי הכי:											
בטבעת הארן יהיו הבדים. יכול לא יהיו זזין ממקומן - תלמוד לומר והובא את בדיו בטבעת, אי והובא את בדיו יכול יהיו נכנסין ויוצאין - תלמוד לומר בטבעת הארן יהיו הבדים, הא כיצד? מתפרקין ואין נשמטין.	רבי חמא ברבי חנינא:											
מאי דכתיב (שמות כז) עצי שטים עמדים, שעומדים דרך גדילתן.	דבר אחר: עומדים - שמעמידין את צפויין											
דבר אחר: עומדים, שמא תאמר אבד סברן ובטל סכויין - תלמוד לומר עמדים - שעומדין לעולם ולעולמים.	דבר אחר: עומדים, שמא תאמר אבד סברן ובטל סכויין - תלמוד לומר עמדים - שעומדין לעולם ולעולמים.											
מאי דכתיב (שמות לה) את בגדי השרד לשרת בקדש. אלמלא בגדי כהונה לא נשתייר משונאיהן של ישראל שריד ופליט.	ואמר רבי חמא בר חנינא:											
בגדים שגורדין אותן כבריינתן מכליהן, ומשרדין מהן כלום	רבי שמואל בר נחמני אמר דבי רבי שמעון תנא:											
מאי היא?												
אלו מעשה מחט.	ריש לקיש:											
בגדי כהונה אין עושין אותן מעשה מחט אלא מעשה אורג, שנאמר (שמות כה) מעשה ארג	מיתבי:											
לא נצרכה אלא לבית יד שלהם.	אביי:											
בית יד של בגדי כהונה נארגת בפני עצמה ונדבקת עם הבגד, ומגעת עד פיסת היד.	כדתניא:											
שלש ארונות עשה בצלאל, אמצעי של עץ תשעה, פנימי של זהב שמונה, חיצון עשרה ומשהו.	רחבה אמר רב יהודה:											
אחד עשר ומשהו	והתניא:											
לא קשיא: הא - כמאן דאמר יש בעביו טפה, הא כמאן דאמר אין בעביו טפה.												
ומאי משהו												
זיר.												
שלשה זירים הן של מזבח ושל ארון ושל שלהן. של מזבח - זכה אהרן ונטלו, של שלהן - זכה דוד ונטלו, של ארון - עדיין מונח הוא, כל הרוצה ליקח - יבא ויקח, שמא תאמר פחות הוא - תלמוד לומר (משלי ח) בי מלכים ימלכו.	רבי יוחנן:											
כתיב זר וקרין זר, זכה - נעשית לו זר, לא זכה - זרה הימנו.	רבי יוחנן רמי:											
כתיב (דברים י) ועשית לך ארון עץ, וכתיב (שמות כה) ועשו ארון עצי שטים - מכאן לתלמיד חכם שבני עירו מצווין לעשות לו מלאכתו.	רבי יוחנן רמי:											
(שמות כה) מבית ומחוץ תצפנו אמר רבא: כל תלמיד חכם שאין תוכו ככרו - אינו תלמיד חכם. (אמר) אביי ואיתמא רבה בר עולא אמר: נקרא נתעב, שנאמר (איוב טו) אף כי נתעב ונאלח איש שתה כמים עולה.	[רבא]											
מאי דכתיב (משלי יז) למה זה מחיר ביד כסיל לקנות חכמה ולב אין - אי להם לשנאיהן של תלמידי חכמים שעוסקין בתורה, ואין בהן יראת שמים.	רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן:											
חבל על דלית ליה דרתא, ותרעא לדרתיה עביד.	מכריז רבי ינאי:											

<p>disputants-חולקים- central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- insertion of an earlier segment-מובאה של פסיקה קודמת- story-מעשה-O</p>	<p>statement-מימרא- challenge-קושיא- question-שאלה- answer-תירוץ- proof-ראיה-</p>
--	---

יומא-בא לו כהן גדול	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מימרא	רבא לרבנן:											◊
במטותא מיניכו, לא תירתון תרתי גיהנם.	רבי יהושע בן לוי:											◊
מאי דכתיב (דברים ד) וזאת התורה אשר שם משה, זכה- נעשית לו סם חיים, לא זכה - נעשית לו סם מיתה.	והיינו דאמר רבא:											◊
דאומן לה - סמא דחייא, דלא אומן לה - סמא דמותא.	רבי שמואל בר נחמני: רבי יונתן רמי:											◊
כתיב (תהלים יט) פקודי ה' ישירים משמחי לב וכתיב (תהלים יח) אמרת ה' צרופה, זכה - משמחתו, לא זכה - צורפתו.	ריש לקיש:											◊
מגופיה דקרא נפקא, זכה- צורפתו לחיים, לא זכה - צורפתו למיתה.	[רבי חנינא]											◊
(תהלים יט) יראת ה' טהורה עומדת לעד, אמר רבי חנינא: זה הלומד תורה בטהרה. מאי היא? נושא אשה ואחר כך לומד תורה.	[רבי חייא בר אבא]											◊
עדות ה' נאמנה אמר רבי חייא בר אבא: נאמנה היא להעיד בלומדיה.	[רבי אלעזר]											◊
(שמות כו) מעשה רקם (שמות כו) מעשה חשב אמר רבי אלעזר: שרוקמין במקום שחושבין.	תנא משמיה דרבי נחמיה:											◊
רוקם - מעשה מחט, לפיכך פרצוף אחד. חושב - מעשה אורג, לפיכך שני פרצופות.	באלו נשאלין באורים ותומים.											◊
כגדים שכהן גדול משמש בהן משוח מלחמה משמש בהן, שנאמר (שמות כט) ובגדי הקדש אשר לאהרן יהיו לבניו אחריו - למי שבא בגדולה אחריו.	כי אתא רב דימי אמר:											◊
יכול יהא בנו של משוח מלחמה משמש תחתיו, כדרך שבנו של כהן גדול משמש תחתיו - תלמוד לומר (שמות כט) שבעת ימים ילבשם הכהן תחתיו מבניו אשר יבא אל אהל מועד- מי שראוי לבא אל אהל מועד.	מתיר רב אדא בר אבהו, ואמרי לה כדי:											◊
ואם איתא, מיחזא חזן												◊
הכי קאמר כל שעיקר משיחתו לאהל מועד, יצא זה שעיקר משיחתו למלחמה.	רב נחמן בר יצחק:											◊
משוח מלחמה אינו משמש לא בארבעה ככהן הדיוט, לא בשמונה ככהן גדול	מיתבי:											◊
אלא זר משוית ליה? - אלא, ככהן גדול - משום איבה, ככהן הדיוט - משום מעלין בקדש ולא מורדין.	אמר ליה אבין:											◊
והאי תנא דלית ליה איבה, ולא קא משמש	רב אדא בר אבא לרבא:											◊
דברים שבין כהן גדול לכהן הדיוט: פר כהן משיח, ופר הבא על כל המצות, ופר יום הכפורים, ועשירית האיפה. לא פורע ולא פורם, אבל פורם הוא מלמטה, וההדיוט מלמעלה, ואין מטמא לקרוביו, ומצווה על הבתולה, ומוזהר על האלמנה, ומחזיר את הרוצח, ומקריב אונו ואינו אוכל, ואינו חולק, ונוטל חלק בראש, ומקריב חלק בראש, ומשמש בשמנה כלים, ופטור על טומאת מקדש וקדשיו, וכל עבודות יום הכפורים אינן כשירות אלא בו.	דתניא:											◊
וכולן נוהגות במרובה בגדים, חוץ מפר הבא על כל המצות.												◊
וכולן נוהגות במשוח שעבר חוץ מפר יום הכפורים ועשירית האיפה.												◊
וכולן אין נוהגות במשוח מלחמה, חוץ מחמשה דברים האמורים בפרשה: לא פורע, ולא פורם, ולא מטמא לקרוביו, ומצווה על הבתולה, ומוזהר על האלמנה												◊
ומחזיר את הרוצח כדברי רבי יהודה	[רבי יהודה]											◊
אינו מחזיר.	הכמים:											◊
כי לית ליה איבה - בדכוותיה, בדוטר מיניה - אית ליה.												◊
יתיר רבי אבהו וקאמר לה להא שמעתא משמיה דרבי יוחנן. אהדרינהו רבי אמי ורבי אסי לאפיהו.												◊
איכא דאמרי רבי חייא בר אבא אמרה ואהדרינהו רבי אמי ורבי אסי לאפיהו.												◊
בשלמא רבי אבהו - משום יקרא דבי קיסר, אלא לרבי חייא בר אבא נימרו ליה מימר: לא אמר רבי יוחנן הכי	מתקיף לה רב פפא:											◊
נשאל איתמר.	כי אתא רבין אמר:											◊

<p>disputants-חולקים- central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- insertion of an earlier segment-מובאה של פסיקה קודמת- story-מעשה-O</p>		<p>statement-מימרא- challenge-קושיא- question-שאלה- answer-תירוץ- proof-ראיה-</p>															
מקרא-key:																	
יומא-בא לו כהן גדול		מאן דאמר		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ													
מימרא																	
בגדים שכהן גדול משמש בהן - משוח מלחמה נשאל בהן.		תניא נמי הכי:															עג.
כיצד שואלין? השואל פניו כלפי נשאל, והנשאל פניו כלפי שכינה. השואל אומר: (שמואל א' ל) ארדף אחרי הגדוד הזה והנשאל אומר: כה אמר ה' עלה והצלח.		תנו רבנן: [ת"ק]											◆	■	◇		עג.
אין צריך לומר כה אמר ה' אלא עלה והצלח		רבי יהודה:											◆	■	◇		עג.
אין שואלין בקול - שנאמר (במדבר כז) ושאל לו, ולא מהרהר בלבו שנאמר ושאל לו לפני ה'. אלא כדרך שאמרה חנה בתפלתה, שנאמר: (שמואל א' א) וחנה היא מדברת על לבה.														■	◇		עג.
אין שואלין שני דברים כאחד, ואם שאל - אין מחזירין אלא אחד, ואין מחזירין לו אלא ראשון, שנאמר (שמואל א' כג) היסגרני בעלי קעילה בידו הירד שאל וגו' ויאמר ה' ירד.														■	◇		עג.
והא אמרת אין מחזירין אלא ראשון													⚡				עג.
דוד שאל שלא כסדר, והחזירו לו כסדר. וכיון שידע ששאל שלא כסדר - חזר ושאל כסדר, שנאמר (שמואל א' כג) היסגרנו בעלי קעילה אתי ואת אנשי ביד שאלו ויאמר ה' יסגירו.													!		◇		עג.
ואם הוצרך הדבר לשנים - מחזירין לו שנים, שנאמר (שמואל א' ל) וישאל דוד בה' לאמר ארדף אחרי הגדוד הזה האשיגנו ויאמר (ה') לו רדף כי השג תשיג והצל תציל														■	◇		עג:
ואף על פי שגזירת נביא חוזרת, גזירת אורים ותומים - אינה חוזרת, שנאמר (במדבר כז) במשפט האורים.														■	◇		עג:
למה נקרא שמן אורים ותומים?														^			עג:
אורים - שמאירין את דבריהן, תמים - שמשלימין את דבריהן.														!		◇	עג:
ואם תאמר: בגבעת בנימין מפני מה לא השלימו?														⚡		◇	עג:
הם שלא ביחנו אם לנצח אם להנצח ובאחרונה שביחנו - הסכימו, שנאמר (שופטים כ) ופינחס בן אלעזר בן אהרן עמד לפניו בימים ההם לאמר האוסף עוד לצאת למלחמה עם בני בנימין אחי אם אהדל ויאמר ה' עלו כי מחר אתננו בידך.														!		◇	עג:
כיצד נעשית?														^			עג:
בולטות		רבי יוחנן:											◆	!		◇	עג:
מצטרפות.		ריש לקיש											◆	!		◇	עג:
והא לא כתיב בהו צד"י [וח' וק']														⚡			עג:
אברהם יצחק ויעקב כתיב שם.		רב שמואל בר יצחק:												!		◇	עג:
והא לא כתיב טי"ת														⚡			עג:
שבטי ישראל כתיב שם.		רב אחא בר יעקב:											!			◇	עג:
כל כהן שאינו מדבר ברוח הקודש ושכינה שורה עליו - אין שואלין בו, שהרי שאל צדוק ועלתה לו, אביתר ולא עלתה לו, שנאמר (שמואל ב' טו) ויעל אביתר עד תם כל העם וגו'.		מיתבי:												⚡		◇	עג:
סיועי הוה מסייע בהדיהו.														!		◇	עג:
ואין שואלין אלא למלך.															■	<	עג:
מנא הני מילי?															^		עג:
דאמר קרא (במדבר כז) ולפני אלעזר הכהן יעמד ושאל לו במשפט האורים וגו' הוא - זה מלך, וכל [בני] ישראל אתו - זה משוח מלחמה, וכל העדה - זו סנהדרין.		רבי אבהו:													!	◇	עג:
הדרן עלך בא לו כהן גדול.																◇	

<p>disputants-חולקים- central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- insertion of an earlier segment-מובאה של פסיקה קודמת- story-מעשה-O</p>	<p>statement-מימרא- challenge-קושיא- question-שאלה- answer-תירוץ- proof-ראיה-</p>
--	---

יומא-יום הכפורים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	עג:
יום הכפורים אסור באכילה, ובשתייה, וברחיצה, ובסיכה, ובנעילת הסנדל, ובתשמיש המטה והמלך והכלה ירחצו את פניהם, והזיה תנעול את הסנדל, דברי רבי אליעזר אוסרין.	[רבי אליעזר]												מ
האוכל ככותבת הגסה, כמוה וכגרעינתה, והשותה מלא לוגמיו - חייב.	חכמים												עג:
כל האוכלים מצטרפין לככותבת, וכל המשקין מצטרפין למלא לוגמיו.													עג:
האוכל ושותה אין מצטרפין.													עג:
אסור? ענוש כרת הוא													עג:
לא נצרכה אלא לחצי שיעור.	רבי אילא, ואיתימא רבי ירמיה:												עג:
הניחא למאן דאמר חצי שיעור אסור מן התורה, אלא למאן דאמר חצי שיעור מותר מן התורה, מאי איכא למימר?													עג:
חצי שיעור, רבי יוחנן אמר: אסור מן התורה	דאיתמר: [רבי יוחנן]												עג:
מותר מן התורה.	ריש לקיש:												עג:
הניחא לרבי יוחנן, אלא לריש לקיש מאי איכא למימר?													עג:
שאסור מדרבנן.	מודה ריש לקיש:												עג:
אי הכי לא נייחייב עליה קרבן שבועה													עג:
שבועה שלא אוכל, ואכל נבילות וטריפות שקצים ורמשים - חייב	אלמא תנן: [חכמים]												עג:
פטר.	רבי שמעון:												עג:
והוינן בה: אמאי חייב? מושבע ועומד מהר סיני הוא													עג:
בכולל דברים המותרים עם דברים האסורין.	רב ושמואל ורבי יוחנן:												עג:
אי אתה מוצא אלא במפרש חצי שיעור ואליבא דרבנן, או בסתם ואליבא דרבי עקיבא	ריש לקיש:												עג:
אדם אוסר עצמו בכל שהוא.	דאמר: [רבי עקיבא]												עד.
וכי תימא כיון דאית ליה היתר מן התורה - קא חייל קרבן שבועה													עד.
שבועת העדות אינה נוהגת אלא בראויין להעיד.	והתנן:												עד.
למעוטי מאי?	והוינן בה:												עד.
למעוטי מלך	רב פפא:												עד.
למעוטי משחק בקוביא.	רב אחא בר יעקב:												עד.
והא משחק בקוביא מדאורייתא מיחזי חזי, ורבנן הוא דפסלוהו, ולא קא חיילא עליה שבועה													עד.
שאני התם דאמר קרא (ויקרא ה) אם לוא יגיד - והאי לאו בר הגדה הוא כלל.													עד.
וכל היכא דתני ענוש כרת לא תני אסור?													עד.
אף על פי שאמרו אסור בכולן, לא אמרו ענוש כרת אלא על האוכל ושותה ועושה מלאכה בלבד	והתניא:												עד.
כשאמרו אסור לא אמרו אלא בכחצי שיעור, אבל כשיעור - ענוש כרת, ואף על פי שענוש כרת - אין ענוש כרת אלא אוכל ושותה ועושה מלאכה בלבד.	הכי קאמר:												עד.
ואי בעית אימא כי קתני אסור - אשאר.													עד.
מניין ליום הכפורים שאסור בהיציאה בסיכה ובנעילת הסנדל ובתשמיש המטה - תלמוד לומר (ויקרא טז) שבתון - שבות.	דתנו רבא ורב יוסף בשאר סיפרי דבי רב:												עד.
חצי שיעור, רבי יוחנן אמר: אסור מן התורה	גופא: [רבי יוחנן]												עד.

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ? שאלה-question ^ תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
<p>מקרא-key:</p>	

יומא-יום הכפורים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ק	ר	ש	ת	עד.
מותר מן התורה.	ריש לקיש:																עד.
אסור מן התורה כיון דחזי לאיצטרופי - איסורא קא אכיל.	רבי יוחנן:																עד.
מותר מן התורה, אכילה אמר רחמנא - וליכא.	ריש לקיש:																עד.
אין לי אלא כל שישנו בעונש ישנו באזהרה, כיו חצי שיעור הואיל ואינו בעונש יכול אינו באזהרה - תלמוד לומר (ויקרא ז) כל חלב	איתיביה רבי יוחנן לריש לקיש:																עד.
מדרבנן, וקרא אסמכתא בעלמא.																	עד.
הכי נמי מסתברא, דאי סלקא דעתך דאורייתא, כוי ספיקא הוא, איצטריך קרא לאתווי ספיקא?																	עד.
אי משום הא לא איריא קסברי כוי בריה בפני עצמה היא.																	עד.
דאי לא תימא הכי																	עד:
אף כל לאתווי כוי.	הא דאמר רב אידי בר אבין:																עד:
כוי ספיקא הוא, איצטריך קרא לרבווי ספיקא?																	עד:
אלא בריה שאני.																	עד:
הכי נמי: בריה שאני.																	עד:
(ויקרא טז) תענו את נפשתיכם, יכול ישב בחמה או בצנה כדי שיצטער, תלמוד לומר (ויקרא טז) וכל מלאכה לא תעשו. מה מלאכה - שב ואל תעשה, אף ענוי נפש - שב ואל תעשה.	תנו רבנן:																עד:
ואימא: היכא דיתבי בשימשא וחיים ליה - לא נימא ליה קום טוב בטולא, יתיב בטולא וקריר ליה, לא נימא ליה קום טוב בשימשא																	עד:
דומיא דמלאכה, מה מלאכה - לא חלקת בה, אף ענוי - לא תחלוק בו.																	עד:
תענו את נפשתיכם יכול ישב בחמה ובצנה ויצטער	תניא אידך:																עד:
תלמוד לומר וכל מלאכה לא תעשו, מה מלאכה - דבר שחייבין עליו במקום אחר, אף ענוי נפש - שחייבין עליו במקום אחר. ואי זה זה - זה פגול ונותר.																	עד:
אביא פגול ונותר שהן בכרת, ולא אביא את הטבל שאינו בכרת																	עד:
תלמוד לומר, תענו ועניתם את נפשתיכם ריבה.																	עד:
אביא הטבל שהוא במיתה, ולא אביא את הנבילה שאינה במיתה																	עד:
תלמוד לומר - תענו ועניתם את נפשתיכם ריבה.																	עד:
אביא את הנבילה שהוא בלאו, ולא אביא את החולין שאינן בלאו																	עד:
תלמוד לומר תענו ועניתם את נפשתיכם ריבה.																	עד:
אביא החולין שאינן בקום אכול ולא אביא את התרומה שהיא בקום אכול																	עד:
תלמוד לומר תענו ועניתם את נפשתיכם ריבה.																	עד:
אביא את התרומה שאינה בכל תותירו ולא אביא את הקדשים שהן בכל תותירו																	עד:
תלמוד לומר תענו ועניתם את נפשתיכם ריבה.																	עד:
ואם נפשך לומר: הרי הוא אומר (ויקרא כג) והאבדתי את הנפש ההיא - ענוי שהוא אבידת הנפש, ואיזה זה - זה אכילה ושתייה.																	עד:
מאי ואם נפשך לומר?																	עד:
וכי תימא: בעריות קא מישתעי קרא - הרי הוא אומר והאבדתי הנפש ענוי שיש בו אבידת נפש, ואי זה זה - זה אכילה ושתייה.																	עד:

<p>disputants-חולקים- central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- insertion of an earlier segment-מובאה של פסיקה קודמת- story-מעשה-O</p>	<p>statement-מימרא- challenge-קושיא- question-שאלה- answer-תירוץ- proof-ראיה-</p>
--	---

יומא-יום הכפורים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מימרא	מאן דאמר											
נאמר כאן ענוי ונאמר להלן ענוי, מה להלן ענוי רעבון - אף כאן ענוי רעבון	דבי רבי ישמעאל תנא:											
ונילף (בראשית לא) מאם תענה את בנתי												
דנין ענוי דרבים מענוי דרבים, ואין דנין ענוי דרבים מענוי דיחיד.												
ונילף מענוי דמצרים, דכתיב (דברים כו) וירא את ענינו ואמרינו: זו פרישות דרך ארץ												
אלא, דנין ענוי בידי שמים מענוי בידי שמים, ואין דנין ענוי בידי שמים מענוי בידי אדם.												
(דברים ח) המאכלך מן במדבר למען ענתך, רבי אמי ורבי אסי חד אמר: אינו דומה מי שיש לו פת בסלו למי שאין לו פת בסלו	[רבי אמי ורבי אסי חד אמר:]											
אינו דומה מי שרואה ואוכל למי שאינו רואה ואוכל.	וחד אמר: [רבי אמי/רבי אסי]											
מכאן רמז לסומין שאוכלין ואין שבעין.	רב יוסף:											
הלכך, מאן דאית ליה סעודתא - לא ליכלה אלא ביממא.	אביי:											
מאי קרא (קהלת ו) - טוב מראה עינים מהלך נפש.	רבי זירא:											
טוב מראה עינים באשה יותר מגופו של מעשה, שנאמר טוב מראה עינים מהלך נפש.	ריש לקיש:											
(משלי כג) כי יתן בכוס עינו יתהלך במישרים, רבי אמי ורבי אסי, חד אמר: כל הנותן עינו בכוסו - עריות כולן דומות עליו כמישור.	[רבי אמי ורבי אסי חד אמר:]											
כל הנותן עינו בכוסו - כל העולם כולו דומה עליו כמישור.	וחד אמר: [רבי אמי/רבי אסי]											
(משלי יב) דאגה בלב איש ישחנה רבי אמי ורבי אסי, חד אמר: ישחנה מדעתו	[רבי אמי ורבי אסי חד אמר:]											
וחד אמר: ישיחנה לאחרים	וחד אמר: [רבי אמי/רבי אסי]											
(ישעיהו סה) ונחש עפר לחמו, רבי אמי ורבי אסי חד אמר: אפילו אוכל כל מעדני עולם טועם בהם טעם עפר.	[רבי אמי ורבי אסי חד אמר:]											
וחד אמר: אפילו אוכל כל מעדני עולם אין דעתו מיושבת עליו עד שיאכל עפר.	וחד אמר: [רבי אמי/רבי אסי]											
בוא וראה שלא כמדת הקדוש ברוך הוא מדת בשר ודם. מדת בשר ודם, מקניט את חברו - יורד עמו לחייו. אבל הקדוש ברוך הוא אינו כן, קלל את הנחש - עולה לגג מזונותיו עמו, יורד למטה - מזונותיו עמו. קלל את כנען - אוכל מה שרבו אוכל, ושותה מה שרבו שותה. קלל את האשה - הכל רצין אחריה, קלל את האדמה - הכל ניזונין הימנה.	תניא, אמר רבי יוסי:											
(במדבר יא) זכרנו את הדגה אשר נאכל במצרים חנם, רב ושמואל חד אמר: דגים עריות.	[רב ושמואל חד אמר:]											
	וחד אמר: [רב/שמואל]											
דכתיב נאכל	מאן דאמר דגים:											
דכתיב חנם.	מאן דאמר עריות:											
ולמאן דאמר עריות - הא כתיב נאכל												
לישנא מעליא נקט, דכתיב (משלי ל) אכלה ומחתה פיה ואמרה לא פעלתי און.												
ולמאן דאמר דגים, מאי חנם?												
דהוו מיתין להו מהפיקרא.												
כשהיו ישראל שואבין מים הקדוש ברוך הוא מזמין להם בתוך המים דגים קטנים בכדיהן.	דאמר מר:											
בשלמא למאן דאמר דגים, אבל עריות לא פריצי בהו - היינו דכתב (שיר השירים ד) גן נעול אחתי כלה [גו'] אלא למאן דאמר עריות - מאי מעין חתום?												
מהנך דאסירין לא פריצי בהו.												
בשלמא למאן דאמר עריות היינו דכתיב (במדבר יא) וישמע משה את העם בכה למשפחותיו - על עסקי משפחותיו שנאסרו להם לשכב אצלם, אלא למאן דאמר דגים - מאי בוכה למשפחותיו?												

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ? קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
--	--

יומא-יום הכפורים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	
הא והא הואי.												◊	עה.
(במדבר יא) את הקשאים ואת האבטחים, רבי אמי ורבי אסי: חד אמר: טעם כל המינין טעמו במן, טעם חמשת המינין הללו לא טעמו בו.	[רבי אמי ורבי אסי: חד אמר:]											◊	עה.
טעם כל המינין טעמו טעמן וממשן, והללו - טעמן ולא ממשן.	וחד אמר: [רבי אמי/רבי אסי]											◊	עה.
(שמות טז) והוא כורע גד לבן, אמר רבי אסי: עגול כגידא, ולבן כמרגלית.	[רבי אסי]											◊	עה.
גד - שדומה לזרע פשתן בגבעולין.	תנו רבנן:											◊	עה.
גד - שדומה להגדה שמושכת לבו של אדם כמים.	אחרים:											◊	עה.
גד - שמגיד להם לישראל אי בן תשעה לראשון ואי בן שבעה לאחרון. לבן - שמלכין עונותיהן של ישראל.	תניא אידך:											◊	עה.
כשם שהנביא היה מגיד להם לישראל מה שבחורין ומה שבסדקין, כיצד? שנים שבאו לפני משה לדין זה אומר: עבדי גנבת, וזה אומר: אתה מכרתו לי. אמר להם משה: דינו לבוקר משפט. למחר אם נמצא עומרו בבית רבו ראשון - בידוע שזה גנבו, אם נמצא עומרו בבית רבו שני בידוע שזה מכרו לו. וכן איש ואשה שבאו לפני משה לדין. זה אומר: היא סרחה עלי, והיא אומרת: הוא סרח עלי. אמר להם משה: דינו לבקר משפט. למחר, אם נמצא עומרה בבית בעלה - בידוע שהיא סרחה עליו, נמצא עומרה בבית אביה - בידוע שהוא סרח עליה.	תניא, רבי יוסי												עה.
כתיב (במדבר יא) וברדת הטל על המחנה לילה ירד המן עליו וכתוב (שמות טז) ויצא העם ולקטו וכתוב (במדבר יא) שטו העם ולקטו. הא כיצד? צדיקים ירד על פתח בתיהם, בינונים - יצאו ולקטו, רשעים שטו ולקטו.													עה.
כתיב לחם וכתוב עגות וכתוב וטחנו. הא כיצד? צדיקים - לחם, בינונים - עגות, רשעים - טחנו בריחים.												◊	עה.
(במדבר יא) או דכו במדכה, אמר רבי יהודה אמר רב, ואיתימא רבי חמא ברבי חנינא: מלמד שירד להם לישראל עם המן תכשיטי נשים, דבר שנידון במדוכה.	[רבי יהודה אמר רב, ואיתימא רבי חמא ברבי חנינא:]												עה.
(במדבר יא) ובשלו בפרור אמר רבי חמא: מלמד שירד להם לישראל עם המן ציקי קדירה.	[רבי חמא]												עה.
(שמות לו) והם הביאו אליו עוד נדבה בבקר בבקר, מאי בבקר בבקר? אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן: מדבר שירד להם בבקר בבקר, מלמד שירדו להם לישראל אבנים טובות ומרגליות עם המן.	[רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן]												עה.
(שמות לה) והנשאם הביאו את אבני הששה, תנא: נשיאים ממש, וכן הוא אומר (משלי כה) נשיאים ורוח וגשם אין.	[תנא]												עה.
(במדבר יא) והיה טעמו כטעם לשד השמן אמר רבי אבהו: אל תקרא לשד אלא שד, מה שד זה תינוק טועם בה כמה טעמים - אף המן כל זמן שישראל אוכלין אותו - מוצאין בו כמה טעמים.	[רבי אבהו]												עה.
לשד ממש, מה שד זה מתהפך לכמה גוונים - אף המן מתהפך לכמה טעמים.	איכא דאמרי:												עה.
(שמות טז) ויאמר משה בתת ה' לכם בערב בשר לאכל ולחם בבקר לשבע. תנא משמיה דרבי יהושע בן קרחה: בשר ששאלו שלא כהוגן - ניתן להם שלא כהוגן, לחם ששאלו כהוגן - ניתן להם כהוגן, מכאן למדה תורה דרך ארץ שלא יאכל אדם בשר אלא בלילה.	[תנא משמיה דרבי יהושע בן קרחה]												עה.
האי מאן דאית ליה סעודתא - לא לאכליה אלא ביממא	והאמר אביי:											?	עה:
כעין יממא קא אמרינן.												!	עה:
בתחלה היו ישראל דומין כתרנגולים שמנקרין באשפה, עד שבא משה וקבע להם זמן סעודה.	רב אחא בר יעקב:												עה:
(במדבר יא) הבשר עודנו בין שניהם וכתוב (במדבר יא) עד חדש ימים. הא כיצד? בינונים - לאלתר מתו, רשעים - מצטערין והולכין עד חדש ימים.													עה:
וישטחו, אמר ריש לקיש: אל תקרי וישטחו אלא וישחטו מלמד שנתחייבו שונאיהן של ישראל שחיטה.	[ריש לקיש]												עה:
שטוח, תנא משמיה דרבי יהושע בן קרחה: אל תיקרי שטוח אלא שחוט, מלמד שירד להם לישראל עם המן דבר שטעון שחיטה.	[תנא משמיה דרבי יהושע בן קרחה]												עה:
וכי מכאן אתה למד? והלא כבר נאמר (תהלים עח) וימטר עליהם כעפר שאר וכחול ימים עוף כנף	רבי:												עה:
(דברים יב) וזבחת כאשר צויתך - מלמד שנצטוו משה על הושט ועל הקנה, על רוב אחד בעוף, ועל רוב שנים בבהמה.	ותניא, רבי:												עה:

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ? קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
<p>מקרא-key:</p>	

יומא-יום הכפורים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ק	ר	ש	ת	ע	פ	צ	ק	ל	מ	נ	ס	ע	
אלא מה תלמוד לומר שטוח - מלמד שירד להם משטיחין משטיחין.																										ע
כתיב (שמות טז) להם וכתוב שמן וכתוב (שמות טז) דבש. אמר רבי יוסי ברבי חנינא: לנערים - לחם, לזקנים - שמן, לתינוקות - דבש.	[רבי יוסי ברבי חנינא]																									ע
כתיב שליו וקרינן סליו, אמר רבי חנינא: צדיקים אוכלין אותו בשלוה, רשעים אוכלין אותו ודומה להן כסילין.	[רבי חנינא]																									ע
ארבעה מיני סליו הן, ואלו הן: שיכלי, וקיבלי, ופסיוני, ושליו. מעליא דכולהו - שיכלי, גריעא דכולהו - שליו. והוי כציפורתא ומלאו ליה ומותבינן לה בתנורא, ותפח ורבי עד דמלי תנורא, ומסקינן ליה ומותבינן ליה אתליסר ריפי ובתרייתא דכולהו אינה נאכלת אלא על ידי תערובת.	רב חנין בר רבא:																									ע
רב יהודה משתכח ליה בי דני.																										ע
רב חסדא משתכח ליה בי ציבי.																										ע
רבא מייתי ליה אריסיה כל יומא מאגמא. יומא חד לא אייתי ליה, אמר: מאי האי? סליק לאיגרא, שמעיה לינוקא דקאמר (חבקוק ג) שמעתי ותרגז בטני. אמר: שמע מניה נח נפשיה דרב חסדא, ובדיל רבה אכיל תלמידא.																										ע
כתיב (שמות טז) ותעל שכבת הטל וכתוב (במדבר יא) וברדת הטל. אמר רבי יוסי ברבי חנינא: טל מלמעלה, וטל מלמטה, ודומה כמו שמונה בקופסא.	[רבי יוסי ברבי חנינא]																									ע
דק מחספס אמר ריש לקיש: דבר שנימוח על פיסת היד.	[ריש לקיש]																									ע
דבר שנבלע במאתים וארבעים ושמונה אברים.	רבי יוחנן:																									ע
מחוספס - טובא הוי.																										ע
מחספס כתיב.	רב נחמן בר יצחק:																									ע
(תהלים עח) לחם אבירים אכל איש - לחם שמלאכי השרת אוכלין אותו, דברי רבי עקיבא.	תנו רבנן: [רבי עקיבא]																									ע
וכשנאמרו דברים לפני רבי ישמעאל אמר להם: צאו ואמרו לו לעקיבא: עקיבא טעית וכי מלאכי השרת אוכלין לחם? והלא כבר נאמר (דברים ט) לחם לא אכלתי ומים לא שתיתי אלא מה אני מקיים אבירים - לחם שנבלע במאתים וארבעים ושמונה אברים. אלא מה אני מקיים (דברים כג) ויתד תהיה לך על אוזן - דברים שתגרי אומות העולם מוכרין אותן להם.	[רבי ישמעאל]																									ע
אף דברים שתגרי אומות העולם מוכרין להן מן מפיגן, אלא מה אני מקיים ויתד תהיה לך על אוזן? לאחר שסרחו, אמר הקדוש ברוך הוא: אני אמרתי יהיו כמלאכי השרת - עכשיו אני מטריח אותם שלש פרסאות דכתיב (במדבר לג) ויחננו על הירדן מבית הישימת עד אבל השטים.	רבי אלעזר בן פרטא:																									ע
לדידי חזי לי ההוא אתרא והויא תלתא פרסי.	ואמר רבה בר בר חנה:																									ע
כשנפנין - אין נפנין לא לפניהן, ולא לצדדיהן, אלא לאחוריהן.	ותנא:																									ע
(במדבר יא) ועתה נפשנו יבשה אין כל, אמרו: עתיד מן זה שתיפח במעיהם, כלום יש ילוד אשה שמכניס ואינו מוציא?																										ע
לחם אבירים אכל איש זה יהושע שירד לו מן כנגד כל ישראל, כתיב הכא איש וכתוב התם (במדבר כז) קח לך את יהושע בן נון איש אשר רוח בו.	דבר אחר:																									ע
ואימא משה, דכתיב (במדבר יב) והאיש משה ענו מאד.																										ע
דנין איש מאיש, ואין דנין איש מוהאיש.																										ע
מפני מה לא ירד להם לישראל מן פעם אחת בשנה?	שאלו תלמידיו את רבי שמעון בן יוחי:																									ע
אמשול לכם משל: למה הדבר דומה - למלך בשר ודם שיש לו בן אחד. פסק לו מזונותיו פעם אחת בשנה, ולא היה מקביל פני אביו אלא פעם אחת בשנה. עמד ופסק מזונותיו בכל יום, והיה מקביל פני אביו כל יום. אף ישראל, מי שיש לו ארבעה וחמשה בנים היה דואג ואומר: שמא לא ירד מן למחר ונמצאו כולן מתים ברעב, נמצאו כולן מכוונים את לבם לאביהן שבשמים.	אמר להם: [רבי שמעון בן יוחי]																									ע
דבר אחר: שהיו אוכלין אותו כשהוא חם.																										ע
דבר אחר: מפני משאוי הדרך.																										ע

<p>disputants-חולקים</p> <p>central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה</p> <p>insertion of an earlier segment-מובאה של פסיקה קודמת</p> <p>story-מעשה</p> <p>מקרא-key:</p>	<p>statement-מימרא</p> <p>challenge-קושיא</p> <p>question-שאלה</p> <p>answer-תירוץ</p> <p>proof-ראיה</p>
---	--

יומא-יום הכפורים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
וכבר היה רבי טרפון ורבי ישמעאל וקנים יושבין ועוסקין בפרשת המן והיה רבי אלעזר המודעי יושב ביניהן.												עו.
נענה רבי אלעזר המודעי מן שירד להן לישראל היה גבוה ששים אמה	אמר לו רבי טרפון:											עו.
מודע? עד מתי אתה מגבב דברים ומביא עלינו?	אמר לו: [רבי אלעזר המודעי]											עו.
רבי, מקרא אני דורש (בראשית ז) חמש עשרה אמה מלמעלה גברו המים וכי חמש עשרה אמה בעמק חמש עשרה בהרים? וכי מיא שורי שורי קיימי? ועוד: תיבה היכי סגיא? אלא נבקעו כל מעינות תהום רבה עד דאשו מיא בהדי טורי, והדר חמש עשרה אמה מלמעלה גברו המים.	[רבי אלעזר המודעי]											עו.
וכי אי זה מדה מרובה, מדה טובה או מדה פורענות? הוי אומר: מדה טובה פורענות. במדת פורענות הוא אומר (בראשית ז) וארבת השמים נפתחו, במדה טובה הוא אומר (תהלים עח) ויצו שחקים ממעל ודלתי שמים פתח וימטר עליהם מן לאכל ודגן שמים נתן למן. כמה ארובות יש בדלת - ארבע, ארבע, הרי כאן שמונה, ונמצא מן שירד להם לישראל גבוה ששים אמה.	תניא, איסי בן יהודה:											עו.
מן שירד להם לישראל היה מתגבר ועולה, עד שרואין אותו כל מלכי מזרח ומערב, שנאמר (תהלים כג) תערך לפני שלחן נגד צררי וגו'	[אביי]											עו.
כוסי רוייה אמר אביי: שמע מינה - כסא דדוד לעלמא דאתן ועשרין וחד לוגא מחזיק, שנאמר כוסי רוייה - רוייה בגימטריא הכי הוי.												עו.
הא לא דמיא, התם - בארבעין יומין, הכא - חדא שעטא, התם לכולי עלמא, הכא - לישראל לחודיה, ונפיש להו טפי.												עו.
אלא רבי אלעזר המודעי פתיחה פתיחה גמר.												עו.
אסור באכילה.												עו.
הני חמשה עניין כנגד מי?												עו.
כנגד חמשה עניין שבתורה (במדבר כט) ובעשור (ויקרא כג) ואך בעשור (ויקרא כג) שבת שבתון (ויקרא טז) ושבת שבתון (ויקרא טז) והיתה לכם.	רב חסדא:											עו.
הני חמשה הוו - ואנן שיתא תנן												עו.
שתייה בכלל אכילה היא.												עו.
מנין לשתייה שהיא בכלל אכילה - שנאמר (דברים יד) ואכלת לפני ה' אלהיך מעשר דגנך תירשך ויצהרך, תירוש חמרא הוא וקרי ליה ואכלת.	דאמר ריש לקיש:											עו.
ממאי? ודילמא דאכליה על ידי אניגרון?												עו.
אניגרון - מיא דסילקא, אכסיגרון - מיא דכולהו שלק?	דאמר רבה בר שמואל:											עו.
מהכא (דברים יד) ונתתה הכסף בכל אשר תאוו נפשך בבקר ובצאן בין ובשכר, שכר שתייה הוא, וקרייה רחמנא ואכלת.	אלא אמר רב אחא בר יעקב:											עו.
ממאי? ודילמא הכא נמי דאכליה על ידי אניגרון?												עו.
שכר כתב, מידי דמשכר.												עו.
ודילמא דבילה קעילית?												עו.
אכל דבילה קעילית ושתה דבש וחלב ונכנס למקדש לוקה.	דתניא:											עו.
אלא יליף שכר שכר מנזיר, מה להלן יין - אף כאן יין.												עו:
ותירוש חמרא הוא?												עו:
הנודר מן התירוש - אסור בכל מיני מתיקה, ומותר בין	והתניא:											עו:
ולאו חמרא הוא?												עו:
והכתיב (זכריה ט) ותירוש ינובב בתלות												עו:
דבר הבא מן התירוש ינובב בתולות.												עו:

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ? קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראייה-proof</p>
--	---

יומא-יום הכפורים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	
מימרא	והכתיב (משלי ג) ותירוש יקביך יפרצו											◊	עו:
	דבר הבא מן התירוש יקביך יפרצו.											!	עו:
	והא כתיב (הושע ד) זנות ויין ותירוש יקח לב											◊	עו:
	אלא, דכולי עלמא תירוש חמרא הוא, ובנדריהם הלך אחר לשון בני אדם.											!	עו:
	ואמאי קרי ליה יין ואמאי קרי ליה תירוש?											^	עו:
	יין - שמביא יללה לעולם, תירוש - שכל המתגרה בו נעשה רש.											!	עו:
	כתיב תירש וקרינן תירוש? זכה - נעשה ראש, לא זכה - נעשה רש.	רב כהנא רמי:										■	עו:
	כתיב ישמח וקרינן ישמח? זכה - משמחו, לא זכה - משממו.	רבא רמי:										■	עו:
	חמרא וריחני פקחין.	והיינו דאמר רבא:										■	עו:
	רחיצה וסיכה מנא לן דאיכרי עינוי?											◊	עו:
	דכתיב (דניאל י) לחם חמדות לא אכלתי ובשר ויין לא בא אל פי וסוך לא סכתי.											!	עו:
	מאי לחם חמדות לא אכלתי?											^	עו:
	אפילו נהמא דחיטי דכיתא לא אכל.	רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת:										!	עו:
	ומנא לן דחשיב כעינוי											?	עו:
	דכתיב (דניאל י) ויאמר אלי אל תירא דניאל כי מן היום הראשון אשר נתת את לבך להבין ולהתענות לפני אלהיך נשמעו דבריך ואני באתי בדבריך											!	עו:
	אשכחן סיכה, רחיצה מנא לן?											?	עו:
	אמר קרא (תהלים קט) ותבא כמים בקרבו - וכשמן בעצמותיו.	רב זוטרא ברבי טוביה:										!	עו:
	ואימא כשתיה?											?	עו:
	דומיא דשמן, מה שמן מאבראי - אף מים מאבראי.											!	עו:
	והא תנא איפכא קא נסיב לה											?	עו:
	מנין לסיכה שהיא כשתיה ביום הכפורים? אף על פי שאין ראייה לדבר - זכר לדבר, שנאמר ותבא כמים בקרבו וכשמן בעצמותיו	דתנן:										?	עו:
	רחיצה מגופיה דקרא שמיע ליה, דכתיב וסוך לא סכתי.	אלא אמר רב אשי:										!	עו:
	מאי ואני באתי בדבריך?											^	עו:
	היינו דכתיב (יחזקאל ח) ושבעים איש מזקני בית ישראל ויאזניהו בן שפן עמד בתוכם עמדים לפניו ואיש מקטרתו בידו ועתר ענן הקטרת עלה, (יחזקאל ח) וישלח תבנית יד ויקחני בציצת ראשי ותשא אתי רוח בין הארץ ובין השמים ותבא אתי ירושלימה במראות אלהים אל פתח שער הפנימית הפונה צפונה אשר שם מושב סמל הקנאה המקנה											!	עו:
	(יחזקאל ח) ויבא אתי אל חצר בית ה' הפנימית והנה פתח היכל ה' בין האולם ובין המזבח כעשרים וחמשה איש אחריהם אל היכל ה' ופניהם קדמה והמה משתחיים קדמה לשמש.											!	עו:
	ממשמע שנאמר ופניהם קדמה, איני יודע שאחוריהם אל היכל ה'?											?	עו:
	אלא מה תלמוד לומר אחריהם אל היכל ה' - מלמד שהיו פורעין עצמן, והיו מתריזין כלפי מטה.											!	עו:
	אמר לו הקדוש ברוך הוא למיכאל: מיכאל סרחה אומתך. אמר לפניו: רבוננו של עולם, דיו לטובים שבהם. - אמר לו: אני שורף אותם ולטובים שבהם.											!	עו:
	מיד (יחזקאל י) ויאמר אל האיש לבש הבדים ויאמר בא אל בינות לגלגל אל תחת לכרוב ומלא הפניך גחלי-אש מבינות לכרבים וורק על העיר ויבא לעיני מיד (יחזקאל י) וישלח הכרוב את ידו מבינות לכרובים אל האש אשר בינות הכרבים וישא ויתן אל חפני לבש הבדים ויקח ויצא.											!	עו:

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ? קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראייה-proof</p>
מקרא-key:	

יומא-יום הכפורים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מימרא	רב חנא בר ביזנא אמר רבי שמעון חסידא:											
אילמלא לא נצטננו גחלים מידו של כרוב לידו של גבריאל - לא נשתיירו משונאיהן של ישראל שריד ופליט.												עז.
וכתיב (יחזקאל ט) והנה האיש לבוש הבדים אשר הקסת במתניו משיב דבר לאמר עשיתי כאשר צויתני.												עז.
באותה שעה הוציאו לגבריאל מאחורי הפרגוד, ומחיהו שיתין פולסי דנורא. אמרו ליה: אי לא עבדת - לא עבדת, אי עבדת - אמאי לא עבדת כדפקדוך? ועוד: דעבדת, לית לך: אין משיבין על הקלקלה?	רבי יוחנן:											עז.
אייתוה לדוביאל שרא דפרסאי, ואוקמיה בחריקיה, ושמש עשרים ואחד יום.												עז.
היינו דכתיב (דניאל י) ושר מלכות פרס עמד לנגדי עשרים ואחד יום והנה מיכאל אחד השרים הראשונים בא לעזרני ואני נותרתי שם אצל מלכי פרס.												עז.
יהבו ליה עשרין וחד מלכי, ופרוותא דמשהיג. אמר: כתיבו לי לישראל באכרגא - כתבו ליה, כתיבו לי רבנן באכרגא כתבו ליה. בעידנא דבעו למיחתם עמד גבריאל מאחורי הפרגוד, ואמר (תהלים קכז) שוא לכם משכימי קום מאחרי שבת אכלי לחם העצבים כן יתן לידידו שנא.												עז.
מאי כן יתן לידידו שנא?												עז.
אלו נשותיהן של תלמידי חכמים שמנדדות שינה בעולם הזה וזכות לעולם הבא.	רבי יצחק:											עז.
ולא השגחו עליו, אמר לפניו: רבונו של עולם אם יהיו כל חכמי אומות העולם בכף מאזנים, ודניאל איש חמודות בכף שניה לא נמצא מכריע את כולם? אמר הקדוש ברוך הוא: מי הוא זה שמלמד זכות על בני? אמרו לפניו: רבונו של עולם, גבריאל. - אמר להם: יבא.												עז.
שנאמר (דניאל י) ואני באתי בדבריך												עז.
אמר להו: ליעול. אעיילוהו.												עז.
אתא אשכחיה לדוביאל דנקט ליה לאיגרתיה בידיה, בעא למרמא מיניה - בלעה. איכא דאמרי: מיכתב הוה כתיבא, מיחתם לא הוה חתמא. איכא דאמרי: אף מיחתם נמי הוה חתמא, כדבלעיה מחיק לה מיניה.												עז.
היינו דבמלכותא דפרס איכא דיהיב כרגא ואיכא דלא יהיב כרגא.												עז.
(דניאל י) ואני יוצא והנה שר יון בא												עז.
עוי עוי וליכא דאשגח ביה.												עז.
ואי בעית אימא: רחיצה דאיקרי ענוי מנא לן - מהכא, דכתיב (מלכים א' ב') ולאביתר הכהן אמר המלך ענתות לך על שדך כי איש מות אתה וביום הזה לא אמתך כי נשאת את ארון ה' לפני דוד אבי וכי התענית בכל אשר התענה אבי												עז.
וכתיב ביה בדוד (שמואל ב' יז) כי אמרו העם רעב ועיף וצמא במדבר.												עז.
רעב - מלחם וצמא - ממים.												עז.
עיף ממאי												עז.
לאו מרחיצה?												עז.
ודילמא מנעילת הסנדל?												עז.
מהכא, (משלי כה) מים קרים על נפש עיפה.	אלא אמר רבי יצחק:											עז.
ודילמא משתיה?												עז.
מי כתיב בנפש עיפה על נפש עיפה כתיב.												עז.
ונעילת הסנדל מנא לן?												עז.
דכתיב (שמואל ב' טו) ודוד עלה במעלה הזיתים עלה ובוכה וראש לו חפוי והוא הולך יחף.												עז.
יחף ממאי												עז.
לאו מנעילת הסנדל?												עז.
ודילמא מסוסיא ומרטקא												עז.

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ז קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
מקרא-key:	

יומא-יום הכפורים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מימרא	אלא אמר רב נחמן בר יצחק:								!	◇		
מהכא (ישעיהו כ) לך ופתחת השק מעל מתניך ונעלך תחליץ מעל רגלך וכתוב (ישעיהו כ) ויעש כן הלך ערום ויחף.									!			
יחף ממאי?									^	!		
לאו מנעילת הסנדל?									!	!		
ואימא במנעלים המטולאים. דאי לא תימא הכי ערום ערום ממש? אלא - בבגדים בלויים, הכא נמי - במנעלים המטולאים.									ז	◇		
מהכא (ירמיהו ב) מנעי רגלך מיחף וגרונך מצמאה - מנעי עצמך מן החטא כדי שלא יבא רגלך לידי יחוף. מנעי לשונך מדברים בטלים כדי שלא יבא גרונך לידי צמאה.	אלא אמר רב נחמן בר יצחק:									!	◇	
תשמיש המטה דאיכרי ענוי מנא לן?										ז	◇	
דכתיב (בראשית לא) אם תענה את בנתי ואם תקח נשים										!	◇	
אם תענה - מתשמיש, ואם תקח - מצרות.										!		
ואימא: אידי ואידי מצרות.										ז	◇	
מי כתיב אם תקח? ואם תקח כתיב.										!	◇	
ואימא: אידי ואידי מצרות, חד - לצרות ידיה וחד לצרות דאתיין ליה מעלמא - דומיא דאם תקח										ז	◇	
מי כתיב אם תקח ואם תענה אם תקח ואם תענה כתיב.										!	◇	
הא תשמיש גופה איכרי ענוי, דכתיב (בראשית לד) וישכב אתה ויענה.	רב פפא לאביי:									ז	◇	
התם שענה מביאות אחרות.	אמר ליה: [אביי]									!	◇	
אסור לרוחץ מקצת גופו ככל גופו, ואם היה מלוכלך בטיט ובצואה - רוחץ כדרכו ואינו חושש. אסור לסוך מקצת גופו ככל גופו, ואם היה חולה או שהיו לו חטטין בראשו - סך כדרכו ואינו חושש.	תנו רבנן:										■	◇
מדיחה אשה ידה אחת במים ונותנת פת לתינוק, ואינה חוששת.	תנא דבי מנשה, רבן שמעון בן גמליאל אומר:										■	◇
אמרו עליו על שמאי הזקן שלא רצה להאכיל בידו אחת, וגזרו עליו להאכיל בשתי ידים.											○	
מאי טעמא?											ז	
משום שיבתא.	אביי:										!	◇
ההולך להקביל פני אביו או פני רבו, או פני מי שגדול ממנו - עובר עד צוארו במים, ואינו חושש.	תנו רבנן:										■	◇
הרב אצל תלמיד מאי?	איבעיא להו:										^	◇
אנא חזיתיה לזעירי דאזל לגבי רב חייא בר אשי תלמידיה.	תא שמע, דאמר רב יצחק בר בר חנה:										!	◇
ההוא רב חייא בר אשי הוא דאזל לגביה דזעירי רביה.	רב אשי:										ז	◇
רבא שרא לבני עבר ימונא למעבר במיא לנטורי פירי.	[רבא]										■	◇
תניא דמסייע לך	אביי לרבא:										■	
שומרי פירות עוברין עד צוארן במים ואין חוששין.	[תניא]										■	◇
רב יוסף שרא להו לבני בי תרבו למיעבר במיא למיתי לפירקא, למיזל לא שרא להו.	[רב יוסף]										■	◇
אם כן אתה מכשילן לעתיד לבא.	אמר ליה אביי:										ז	
שרא להו למיתי, ושרא להו למיזל.	איכא דאמרי: [רב יוסף]										■	◇
בשלמא למיתי - לחיי, אלא למיזל - מאי טעמא?	אמר ליה אביי:										ז	
כדי שלא תהא מכשילן לעתיד לבא.	[רב יוסף]										!	◇

<p>disputants-חולקים</p> <p>central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה</p> <p>insertion of an earlier segment-מובאה של פסיקה קודמת</p> <p>story-מעשה</p> <p>מקרא-key:</p>	<p>statement-מימרא</p> <p>challenge-קושיא</p> <p>question-שאלה</p> <p>answer-תירוץ</p> <p>proof-ראיה</p>
---	--

יומא-יום הכפורים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
רב יהודה ורב שמואל בר רב יהודה הוו קיימי אגודא דנהר פרת אמברא דחצדד, והוה קאי רמי בר פפא מהך גיסא, רמא להו קלא, מהו למיעבר למיתי לגבייכו למשאל שמעתא?	[רמי בר פפא]											עז:
עובר, ובלבד שלא יוציא ידו מתחת חפת חלוקו.	אמר ליה רב יהודה: רב ושמואל דאמרי תרוייהו:											עז:
עובר ובלבד שלא יוציא ידו מתחת חפת חלוקו.	איכא דאמרי, אמר ליה רב שמואל בר רב יהודה: תנינא:											עז:
ובחול כי האי גונא מי שרי? והכתיב: (יחזקאל מז) וימד אלף באמה ויעברני במים מי אפסים - מכאן שמותר לעבור עד אפסיים, וימד אלף ויעברני במים מים ברכים - מכאן שמותר לעבור עד ברכים, וימד אלף ויעברני מי מתנים - מכאן שמותר לעבור עד מתנים, מכאן ואילך וימד אלף נחל אשר לא אוכל לעבר.	מתקיף לה רב יוסף:											עז:
שאני נחל דרדיפי מיא.	אביי:											עז:
יכול יעברנו בסיחוי												עז:
תלמוד לומר (יחזקאל מז) כי גאו המים מי שחו												עז:
מאי מי שחו?												עז:
שיוטא, שכן קורין לשייטא סיחא												עז:
יכול יעברנו בבורני קטנה												עז:
תלמוד לומר (ישעיהו לג) בל תלך בו אני שיט,												עז:
יכול יעברנו בבורני גדולה												עז:
תלמוד לומר (ישעיהו לג) וצי אדיר לא יעברנו												עז:
מאי משמע?												עז:
לא תזיל ביה בספינת ציידין, ובורני רבתי לא תגוזינה.	כדמתרגם רב יוסף:											עז:
אף מלאך המות אין לו רשות לעבור בתוכו, כתיב הכא בל תלך בו אני שיט וכתיב התם משוט בארץ.	רבי יהודה בן פזי:											עז:
מעין היוצא מבית קדשי הקדשים בתחילה דומה לקרני חגבים, כיון שהגיע לפתח היכל נעשה כחוט של שתי, כיון שהגיע לאולם נעשה כחוט של ערב כיון שהגיע אל פתח עזרה נעשה כפי פך קטן.	רבי פנחס משום רב הונא צפוראה:											עז:
מים מפכין עתידין להיות יוצאין מתחת מפתח הבית.	והיינו דתנן רבי אליעזר בן יעקב:											עז:
מכאן ואילך היה מתגבר ועולה עד שמגיע לפתח בית דוד, כיון שמגיע לפתח בית דוד - נעשה כנחל שוטף, שבו רוחצין זבין וזבות נדות וילדות, שנאמר (זכריה יג) ביום ההוא יהיה מקור נפתח לבית דוד ולישבי ירושלים לחטאת ולגדה.												עז:
מכאן רמז לנדה שצריכה לישב עד צוארה במים.	רב יוסף:											עז:
ולית הילכתא כוותיה.												עז:
שבת דאיכא מנעל מאי?												עז:
אנא חזייתיה לרבי אמי ורבי אסי דמטו עורקומא דמיא, ועברוה, דרך מלבוש.	נחמיה חתניה דבי נשיאה:											עז:
תינח מנעל, סנדל מאי איכא למימר?												עז:
אנא חזייתיה לרבינא דעבר דרך מלבוש.	רב ריחומי:											עז:
סנדל לכתחלה לא.	רב אשי:											עז:
ריש גלותא איקלע להגרוניא לבי רב נתן. רפרם וכולהו רבנן אתו לפירקא, רבינא לא אתא. למחר בעי רפרם לאפוקי לרבינא מדעתיה דריש גלותא.												עז:
מאי טעמא לא אתא מר לפירקא?	אמר ליה: [רפרם]											עז:
הוה כאיב לי כרעאי.	אמר ליה: [רבינא]											עז:

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ? קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
--	--

יומא-יום הכפורים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ע.ח.				
איבעי לך למיסם מסאני	[רפרם]	?											ע.ח.				
גבא דכרעא הוה.	[רבינא]	!											ע.ח.				
איבעי לך למרמא סנדלא.	[רפרם]	?											ע.ח.				
עורקמא דמיא הוה באורחא.	[רפרם]	!											ע.ח.				
איבעי לך למעבריה דרך מלבוש.	[רפרם]	?											ע.ח.				
לא סבר לה מר להא דאמר רב אשי:	[רפרם]	!											ע.ח.				
סנדל לכתחלה לא?	[רב אשי]	!	■										ע.ח.				
אסור לישב על גבי טינא ביום הכפורים.	תני יהודה בר גרוגרות:											◊	ע.ח.				
ובטינא מטפחת.	רבי יהושע בן לוי:											■	◊	ע.ח.			
ובטופח על מנת להטפוח.	אביי:											■	◊	ע.ח.			
מותר להצטנן בפירות.	רב יהודה:											■	◊	ע.ח.			
רב יהודה מצטנן בקרא.	[רב יהודה]											○	ע.ח.				
רבה מצטנן בינוקא.	[רבה]											○	ע.ח.				
רבא מצטנן בכסא דכספא.	[רבא]											○	ע.ח.				
כסא דכספא, מלא - אסור, חסר - שרי. דפחרא, אידי ואידי - אסור, משום דמישחל שחיל.	רב פפא:											◆	■	◊	ע.ח.		
כסא דכספא - חסר נמי אסור, משום דמזדריב.	רב אשי											◆	■	◊	ע.ח.		
זעירא בר חמא אושפיזכנין דרבי אמי ורבי אסי ורבי יהושע בן לוי ודכולהו רבנן דקיסרי הוה													○	ע.ח.			
בר אריא תא אימא לך מילתא מעלייתא דהוה עביד אבוך, מטפחת היה לו בערב יום הכפורים ושורה אותה במים ועושה אותה כמין כלים נגובין, ולמחר מקנח בה פניו ידיו ורגליו. ערב תשעה באב שורה אותה במים, ולמחר מעבירה על גבי עיניו.	אמר ליה [זעירא בר חמא] לרב יוסף בריה דרבי יהושע בן לוי:												■	○	◊	ע.ח.	
בערב תשעה באב מביאין לו מטפחת ושורה אותה במים, ומניחה תחת מראשותיו, ולמחר מקנח פניו ידיו ורגליו. בערב יום הכפורים מביאין לו מטפחת ושורה אותה במים, ועושה אותה כמין כלים נגובין, ולמחר מעבירה על גבי עיניו.	וכן כי אתא רבה בר מרי אמר:												■	◊	ע.ח.		
איפכא אמרת לן, ואותיבנך סחיטה.	רבי יעקב לרבי ירמיה בר תחליפא:												■	◊	ע.ח.		
זקן ויושב בישיבה צריך ליטול רשות להתיר בכורות או אינו צריך?	רב מנשיא בר תחליפא אמר רב עמרם אמר רבה בר בר חנה, שאלו את רבי אלעזר:												^	◊	ע.ח.		
מאי קא מיבעי להו?													?	ע.ח.			
דבר זה הניחו להם לבי נשיאה כדי להתגדר בו	הכי קא מיבעי לה: הכי הא דאמר רב אידי בר אבין:												■	^	◊	ע.ח.	
צריך ליטול רשות, או דילמא כיון דזקן ויושב בישיבה - אין צריך?														^	◊	ע.ח.	
אני ראיתי את רבי יוסי בן זימרא, שזקן ויושב בישיבה היה, ועמד במעלה מזקנו של זה - ונטל רשות להתיר בכורות.	עמד רבי צדוק בן חלוקה על רגליו ואמר:												○	!	◊	ע.ח.	
לא כך היה מעשה, אלא כך היה מעשה: רבי יוסי בן זימרא כהן היה	אמר ליה רבי אבא:												○	◊	ע.ח.		
הלכה כרבי מאיר	והכי קא מיבעיא ליה: [רבי יוסי בן זימרא]												^	ע.ח.			
החשוד בדבר לא דנו ולא מעידו	דאמר: [רבי מאיר]												◆	■	^	◊	ע.ח.

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
---	--

יומא-יום הכפורים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ע.ח.
או דילמא הלכה כרבן שמעון בן גמליאל													ע.ח.
נאמן הוא על של חבריו ואינו נאמן על של עצמו?	דאמר: [רבן שמעון בן גמליאל]		◆	■	^							◊	ע.ח.
הלכה כרבן שמעון בן גמליאל.	ופשט ליה: [רבי אלעזר]												ע.ח.
מהו לצאת בסנדל של שעם ביום הכפורים.	ותו קא מבעיא להו:												ע.ח.
אני ראיתי את רבי יהושע בן לוי שיצא בסנדל של שעם ביום הכפורים	עמד רבי יצחק בר נחמני על רגליו ואמר: ואמינא ליה: [רבי יצחק בר נחמני]												ע.ח.
בתענית צבור מאי?	אמר לי: [רבי יהושע בן לוי]												ע.ח.
אני ראיתי את רבי אלעזר דמן נגוה שיצא בסנדל של שעם בתענית צבור	רבה בר בר חנה:												ע.ח.
ביום הכפורים מאי?	ואמינא ליה: [רבה בר בר חנה]												ע.ח.
לא שנא.	אמר לי: [רבי אלעזר דמן נגוה]												ע.ח.
רב יהודה נפיק בדהיטני	[רב יהודה]												ע.ח.
אביי נפיק בדהוצי	[אביי]												ע.ח.
רבה נפיק בדיקולי	[רבה]												ע.ח.
רבה בר רב הונא כריך סודרא אכרעיה ונפיק.	[רבה בר רב הונא]												ע.ח.
הקיסע יוצא בקב שלו, דברי רבי מאיר.	מתוב רמי בר חמא: [רבי מאיר]												ע.ח.
אוסר.	רבי יוסי:												ע.ח.
ושוין שאסור לצאת בו ביום הכפורים	ותני עלה:												ע.ח.
התם דאית ביה כתיתין, ומשום תענוג.	אביי:												ע.ח.
ואי לאו מנא הוא - כתיתין משוי ליה מנא?	אמר ליה רבא:												ע.ח.
ועוד: כל תענוג דלאו מנעל הוא, ביום הכפורים מי אסור?													ע.ח.
הוה כריך סודרא אכרעיה ונפיק.	והא רבה בר רב הונא:												ע.ח.
אם יש לו בית קבול כתיתין טמא	ועוד: מדקתני סיפא:												ע.ח.
מכלל דרישא לאו בדאית ליה כתיתין עסקינן													ע.ח.
לעולם דכולי עלמא מנעל הוא, ובשבת בהא פליגי	אלא אמר רבא:												ע.ח.
גזרינן דילמא משתמיט ואתי לאתויי ארבע אמות	מר סבר: [רבי יוסי]												ע.ח.
לא גזרינן.	ומר סבר: [רבי מאיר]												ע.ח.
תינוקות מותרין בכולן, חוץ מנעילת הסנדל.	תנו רבנן:												ע.ח.
מאי שנא נעילת הסנדל - דאמרי: אינשי עבדו ליה. הנך נמי, אמרי: אינשי עבדו ליה.													ע.ח.
רחיצה וסיכה - אימר מאתמול עבדי ליה													ע.ח.
סנדל - נמי, אימר מאתמול עבדי ליה.													ע.ח.
סנדל לא אפשר דמתמול עבדי ליה													ע.ח.
האי מאן דבעי למיטעם טעמא דמיתותא - ליסים מסאני וליגני.	דאמר שמואל:												ע.ח.

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ? קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
--	--

יומא-יום הכפורים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	
והא מותרין לכתחלה קתני												◊	עח:
אלא: הנך דלאו רביתיהו - גזרו בהו רבנן, הנך דרביתיהו הוא - לא גזרו בהו רבנן.												!	עח:
רביתיה דינוקא - מיא חמימי ומשחא. גדל פורתא - ביעתא בכותחא, גדל פורתא - תבורי מאני.	דאמר אביי, אמרה לי אם:											!	עח:
כי הא דרבה זבין להו מאני גזיו דפחרא לבניה, ומתברי להו.	[רבה]											○	עח:
המלך והכלה ירחצו את פניהם.												■	עח: <
מתניתין מני												^	עח:
רבי חנניא בן תרדיון היא.												!	עח:
המלך והכלה לא ירחצו את פניהם.	דתניא: [ת"ק]											◆	עח:
המלך והכלה ירחצו את פניהם.	רבי חנניא בן תרדיון אומר משום רבי אליעזר:											◆	עח:
החיה לא תנעול את הסנדל.	[ת"ק]											◆	עח:
רבי חנניא בן תרדיון אומר משום רבי אליעזר: החיה תנעול את הסנדל.	רבי חנניא בן תרדיון אומר משום רבי אליעזר:											◆	עח:
מלך מאי טעמא												^	עח:
דכתיב (ישעיהו לג) מלך ביפיו תחזינה עיניך.												!	עח:
כלה מאי טעמא												^	עח:
כדי שלא תתגנה על בעלה.												!	עח:
כלה עד כמה?	רב לרבי חייא:											^	עח:
אין מונעין תכשיטין מן הכלה כל שלשים יום.	אמר ליה [רבי חייא], כדתניא:											!	עח:
החיה תנעול את הסנדל												■	עח: <
משום צינה.												■	עח:
אם מחמת סכנת עקרב - מותר.	שמואל:											■	עח: